

Sipoon kunta
kirjaamo@sipoo.fi

Sibbo Naturskyddare - Sipoon Luonnonsuojelijat rf.

ASIA: Muistutus Taasjärven itäpuolen asemakaavaehdotuksesta

Sibbo Naturskyddare - Sipoon Luonnonsuojelijat rf. kiittää muistutuksen jättämiseen saamastaan viikon lisäajasta (sähköposti, Jarkko Lyytinen 18.2.2022). Olemme tutustuneet Taasjärven itäpuolen asemakaavaehdotukseen ja toteamme seuraavaa.

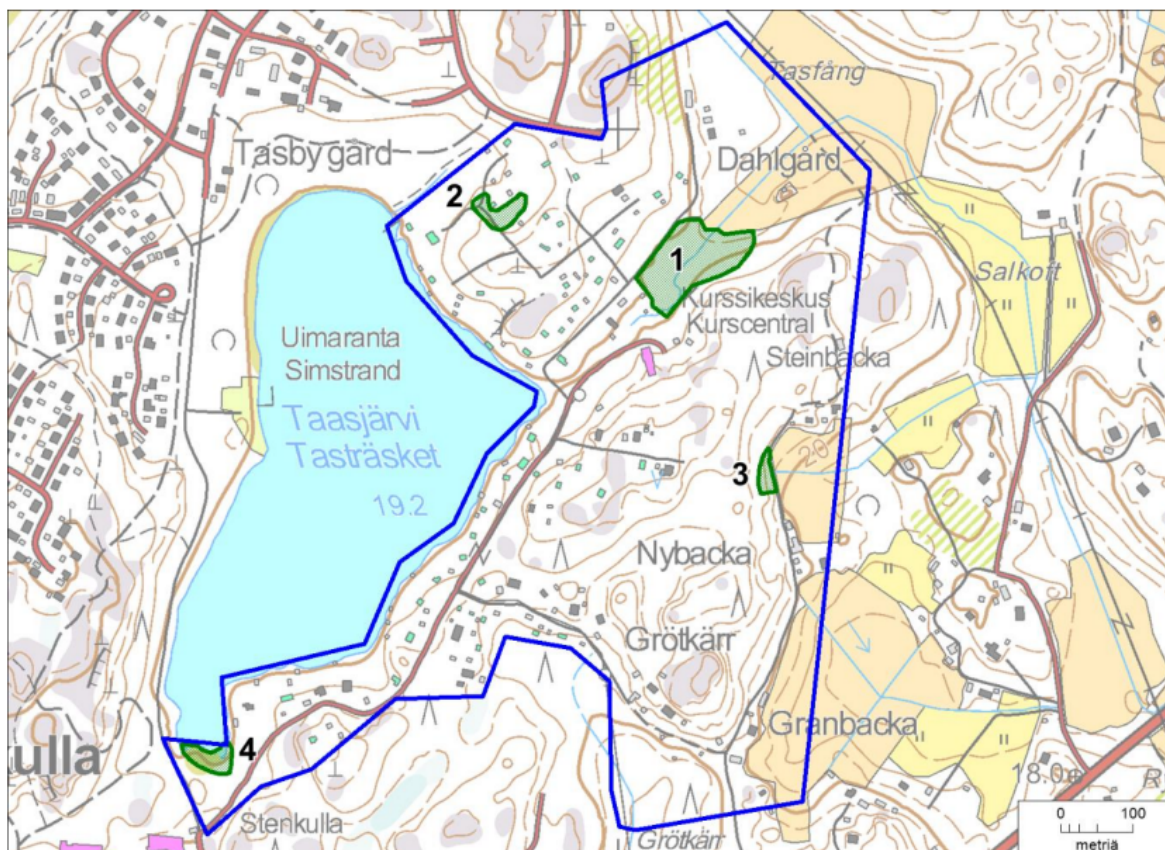
Valitettavasti kaavaehdotuksessa on menty luonnosversioihin verrattuna luontoarvojen turvaamisen kannalta joiltain osin huonompaan suuntaan. Pidämme tärkeänä, että luontoarvojen huomiointiin kiinnitetään vielä lisää huomiota ennen kaavan hyväksymistä.

1. Luontoarvot

On hyvä, että kaavaehdotuksen yleisissä määräyksissä kiinnitetään huomiota alueen puuston säästämiseen ja todetaan: *“Puita ei saa kaataa, jos ne ovat maisemakuvallisesti merkittäviä, esimerkiksi komeita vanhoja yksittäispuita tai puuryhmiä. Kaikki puiden kaataminen alueella on maisematyöluvan tai rakennusluvan alaista.”* Olisi hyvä kartoittaa alueen erityisen merkittävät puut ennakoivasti, jotta niitä voitaisiin paremmin huomioida maisematyöluvituksessa.

1.1 Puronvarsilehto

Kaava-alueen koillisosasta Taasjärveen laskevan puron varren lehtometsä on todettu luontoselvityksessä arvokkaaksi luontokohteeksi (Enviro 2017; kts. alla **Kuva 1**, kuvio 1).

Kuva 8. Itä-Taasjärven asemakaava-alueen luontokohteet. 1 = Taasjärven laskupuron lehto, 2 = luoteisosan pähkinäpensaslehto, 3 = itäosan pähkinäpensaikko ja 4 = Taasjärven rantasuo.

Kuva 1. Arvokkaat luontokohteet.

Myös luontoselvityksen lepakkohavainnoista suuri osa keskittyy puronvarteen (**Kuva 2**).

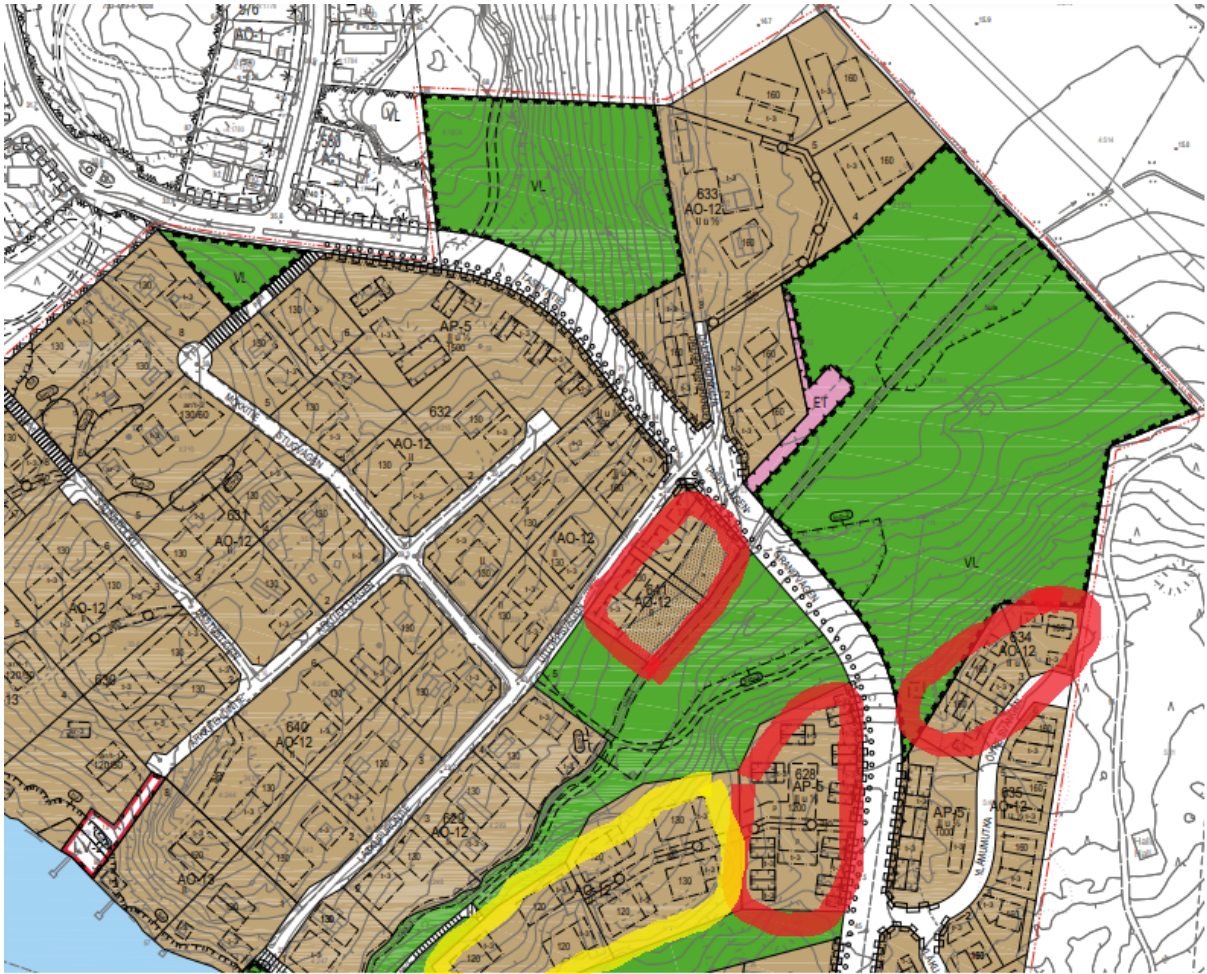
Kuva 13. Lepakkohavainnot Itä-Taasjärven alueella. Ympyräsymboli = pohjanlepakko ja kolmio-symboli = viiksisiipat. Sininen väri = havainto kesäkuussa, vihreä väri = havainto heinäkuussa ja punainen väri = havainto elokuussa.

Kuva 2. Lepakkohavainnot (T6 Itä-Taasjärvi ja K8 B Hiekkämäki. Asemakaavojen luontoselvitys. Enviro 2017)

Kaavan luonnosvaiheessa puronvarren arvokas luontokohde oli rajattu rakentamisen ulkopuolelle (**Kuva 3**). Kaavaehdotuksessa puronvarreen on kuitenkin osoitettu kahdelle tontille rakentamista (**Kuva 4**). Nämä rakennuspaikat on tarpeen poistaa puronvarren luontoarvojen turvaamiseksi. Vaikka kaavaan on merkitty tonteille “luonnontilassa” säilytettävä tontin osa, ei ole pitkällä aikavälillä realistista, että kapea puronvarren lehto saisi kehittyä luonnontilassa taloihin rajautuessaan. Jo pelkästään tontin turvallisuus edellyttäisi puuston käsittelyä näin lähellä rakennuksia.

Kuva 3. Kaavuluonnos, jossa puronvarren arvokas luontokohte oli tarkoitus säästää kokonaan. Myös koillisosan metsäaluetta oltiin säästämässä ehdotusta laajemmin.

Kuva 4. Kaavaehdotus. Punaisella ympäröidyt rakentamisalueet esitetään poistettavaksi luonto- ja virkistysarvojen turvaamiseksi. Keltainen alue on kaavaselostuksessa todettu jyrkkyyden takia rakentamiseen soveltumattomaksi (kts. Kuva 5). Alueet oli jätetty rakentamattomiksi nähtävillä olleissa kaavaluonnoksissa.

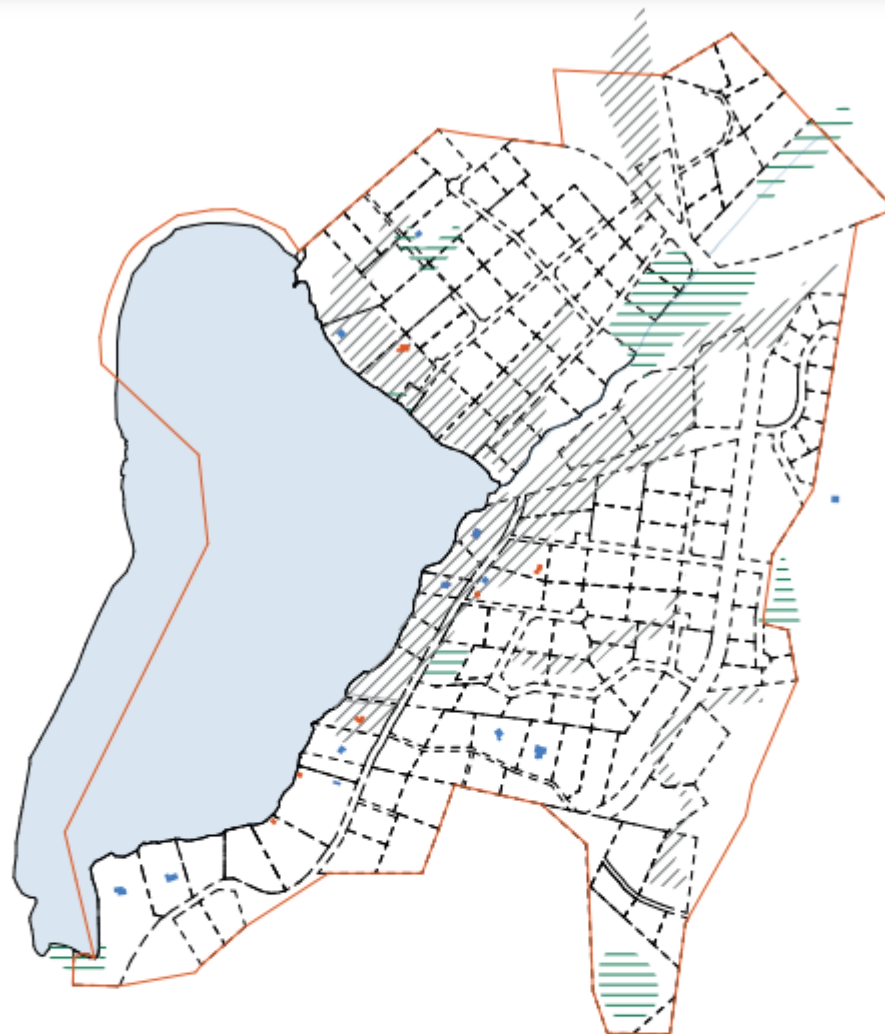
Puronvarren luontokohdetta heikentää voimakkaasti myös kokoojakadun rakentaminen suoraan arvokkaan luontokohteen poikki. Mikäli tielinjaa ei ole mahdollista siirtää, tämä heikennys korostaa entisestään tarvetta säilyttää muu osa kohteesta luonnontilassa. Jos tielinja vedetään arvokkaan luontokohteen poikki, on rakentamisvaiheessa kiinnitettävä erityistä huomiota puronvarren metsän ja vesiuoman säilyttämiseen mahdollisimman hyvin.

Puronvarreen on rajattu Luo 2 -alue. Kaavamääräysten mukaan: *“Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Merkinnällä osoitetuilla alueilla tulee niille kohdistuvissa toimenpiteissä ja toimenpiteiden suunnittelussa ottaa huomioon alueen erityiset luontoarvot.”* Kaavamääräykseen on syytä lisätä tarkempi määräys luontoarvojen

turvaamisesta. Muotoilu voisi olla esimerkiksi: “Luontoarvoja ei saa heikentää. Puustoa saa käsitellä vain turvallisuussyistä tien ja ulkoilureitin välittömässä läheisyydessä.”

Jostain syystä puro on merkitty kaavaehdotuksessa avo-ojaksi eikä W- eli vesialueeksi. Tämä on syytä korjata.

Alla olevasta **Kuvasta 5** näkyy, että rakentamista suunnitellaan kaavaehdotuksessa sekä puronvarren arvokkaaksi todettuun luontokohteeseen, että rakentamiseen heikosti soveltuvalla jyrkällä alueella kurssikeskuksen alueella. Jyrkällä alueella rakentaminen voi aiheuttaa Taasjärveen lisäkuormitusta ja edellyttää erityistä tarkkuutta hulevesien käsittelyssä (kts. myös alla kappale **2. Hulevedet**).

- Luokka 1, rakennustaiteellisesti arvokas kohde (Porvoon museo, 2021)
Klass 1, byggnadskonstnärligt värdefullt objekt (Borgå museum 2021)
- Luokka 2, kyläkuvallisesti arvokas kohde (Porvoon museo, 2021)
Klass 2, värdefullt objekt med tanke på bybilden (Borgå museum 2021)
- /// Jyrkkä rinne, jolle rakentamista tulee välttää
Brant sluttning där byggande ska undvikas
- ≡ Arvokas luontoalue tai hulevesialue, jolle ei saa sijoittaa rakentamista
Värdefullt naturområde eller dagvattenområde som inte får bebyggas

Rakennusperintökohteet sekä rakentamista rajoittavat jyrkät rinteet, ja arvokkaat luontokohteet.
Byggarvsobjekt, branta sluttningar som begränsar byggandet och värdefulla naturobjekt.

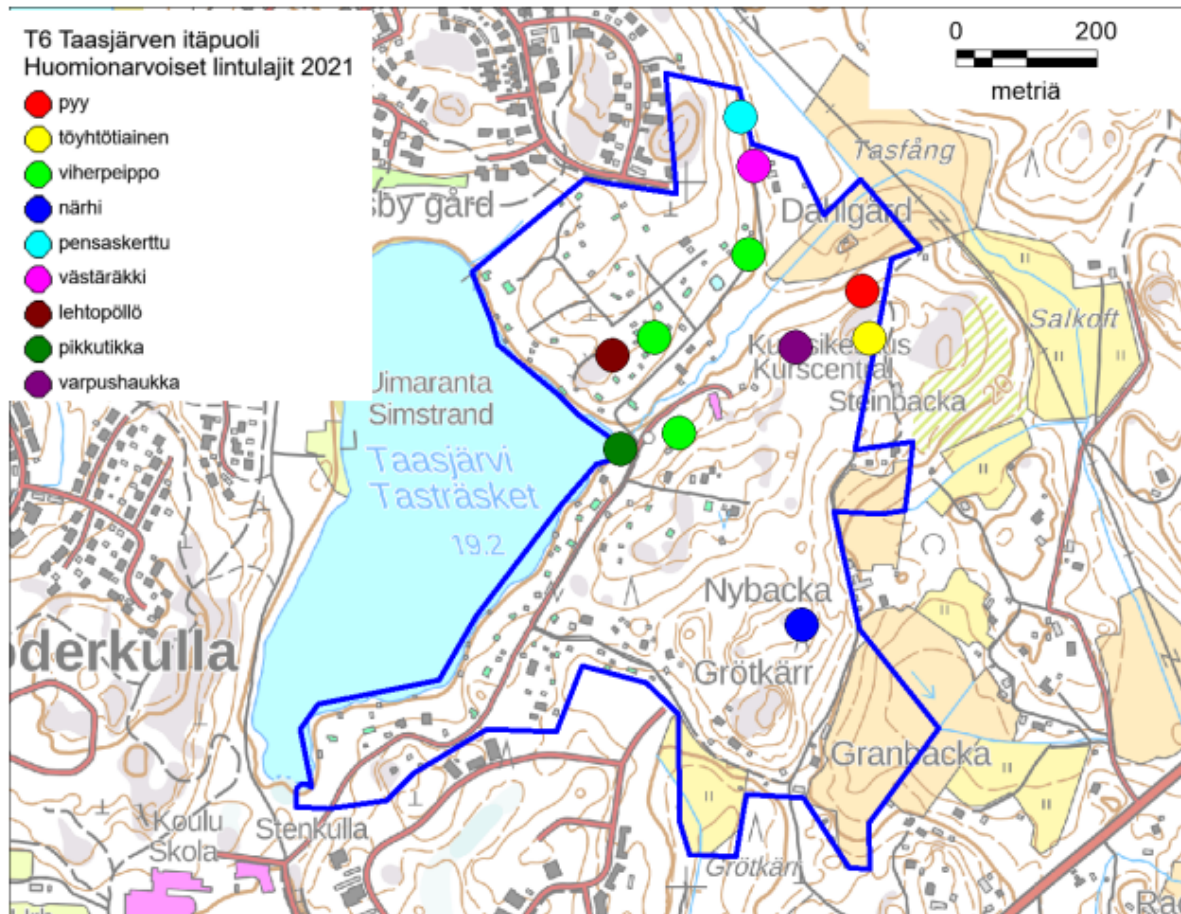
Kuva 5. Arvokkaat luontokohteet (vaakarasteri) ja jyrkät rinteet, joille rakentamista tulee välttää (vinorasteri).

1.2 Koillinen metsäalue

Luontoselvityksen päivityksen (Enviro 2021) perusteella kaava-alueen koillisosan metsäalueella on merkittävää metsälinnustoa.

“Selvitysalueen itä–koillisosassa tavattiin metsälajeja (pyy, töyhtötiainen, varpushaukka), joiden esiintyminen edellyttää laajemman yhtenäisen metsäalueen säilymistä.” (T6 Taasjärven itäpuolen asemakaava. Luontoselvityksen päivitys. Enviro 2021. kts. kuva alla)

Näistä lajeista pyy ja töyhtötiainen ovat voimakkaan vähenemisen seurauksena uhanalaisia (VU, vaarantunut; Suomen lajien uhanalaisuus - Punainen kirja 2019). Molemmat ovat metsäelinympäristöön sitoutuneita paikkalintuja.

Kuva 2. Uhanalaisten ja silmälläpidettävien sekä eräiden muiden huomionarvoisten lintulajien reviirien tai havaintopaikkojen sijainti vuonna 2021.

Kuva 6. Luontoselvityksen päivityksen lintuhavainnot (Enviro 2021).

Koillisosan metsää on tarpeen säilyttää kaavaehdotuksessa suunniteltua laajemmin myös virkistyskäytön kannalta ja arvokkaaksi luontokohteeksi rajatun puronvarsilehdon kulumisen

ehkäisemiksi. Sipoo on valinnut sloganikseen "Avaa aamusi metsäpolulla". Se on hyvä tavoite, mutta siihen tarvitaan metsiä.

Kuvaan 4. on merkitty kaavaehdotuksen rakentamisalueita, jotka on luontoarvojen turvaamiseksi tarpeen poistaa ja muuttaa VL-alueeksi.

2. Hulevedet

Koska kaava-alueelta menee valumavesiä matalan jo ennestään kuormitetun Taasjärven suuntaan, tulisi kaavassa olla tiukat määräykset rakentamisaikaisesta työmaavesien käsittelystä. Kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä on laadittu hulevesisuunnitelma, jossa kuvataan tarvittavia toimenpiteitä hulevesien käsittelyyn. Näitä ei kuitenkaan kattavasti edellytetä noudatettavaksi oikeudellisesti sitovissa kaavamääräyksissä. Määräyksiin on syytä lisätä, että kaikille rakennushankkeille (ml. infran rakentaminen) on laadittava hulevesisuunnitelma, joka on ennen toimenpiteisiin ryhtymistä hyväksyttävä kunnalla.

Erityisen tärkeää hulevesien riittävän tehokas käsittely on silloin jos rakentaminen vaatii louhintaa, jolloin syntyy typpipitoisia työmaavesiä. Tulisi olla rakentamisaikaisia altaita, joissa kiintoainesta voidaan laskeuttaa ja suodattaa vielä sorapadoilla ennen johtamista pois. Parasta olisi, jos saataisiin suodatuksen perään vielä kasvillisuuden läpi johtaminen, niin saataisiin ravinteitakin talteen.

Taasjärvi on lisäkuormittunut pahasti rannan läheisen rakentamisen yhteydessä Taasjärven uusilla kaava-alueilla. Samaa virhettä ei nyt saa toistaa. Järven virkistyskäyttö (mm. Taasjärven uimaranta) on nytkin hankalaa toistuvien sinileväkukintojen takia. Jos järveä kuormitetaan taas, ongelmat pahenevat.

Pyydämme lähettämään tiedon kaavaprosessin etenemisestä sähköpostitse.

Yhteystiedot: sipoo@sl.fi

Sipoossa 25.2.2022,

Susann Rännäri
puheenjohtaja

Marika Kuokkanen
sihteeri